

YSTADS
KOMMUN

NOVAKLINIKEN

Capio Psykiatri

Capio Vårdcentral

Ink.	2015 -02- 18
Diarienummer	Diarietplanbeteckn.

Brukar och anhörigrådet i SÖSK

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2015-02-10

Plats och tid	Socialförvaltningen Ystads kommun Klockan 09:00-11:30
Närvarande för Brukar- och anhörigorganisationerna	John Andersson, SHEDO Anneli Ask, RSMH Österlen Sigbritt Emilsson, IFS Barbara Holmberg, Autism- och Aspergerföreningen
Närvarande för SÖSK	Elna Jellvi, Capio psykiatri Bengt Gustavsson, socialpsykiatrin Ystads kommun Anki Jepsson, socialpsykiatrin Tomelilla kommun Micael von Wowern, psykiatrisamordnare, SÖSK
Meddelat förhinder	Ingvar Helgesson, IFS Håkan Helgesson, RSMH Österlen Susanne Hannott, Attention Viveka Lindström, Attention Jennifer Holmquist, Autism- och Aspergerföreningen Anki Pettersson, socialpsykiatri, Simrishamns kommun Anki Hansson, socialpsykiatri, Sjöbo kommun Drago Stenberg, Skurup kommun Fredrik Asserlöv, vuxenhabiliteringen Region Skåne Maria Hammargren, Capio Psykiatri Carina Persson, primärvård, Novakliniken Berit Rundqvist, primärvård, Capio Vårdcentral Björn Widlund, primärvård, Region Skåne Maria Samuelsson, Brukarinflytandesamordnare

AA

Brukar- och anhörigrådet**Sammanträdesprotokoll**

Sammanträdesdatum

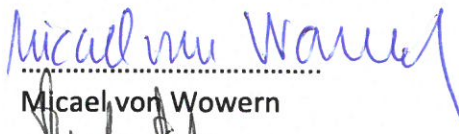
2015-02-10

Mötesordförande Micael von Wowern

Mötessekreterare Micael von Wowern

Justera protokollet Anneli Ask

Underskrift, sekr.

Micael von Wowern

Underskrift, justeras

Anneli Ask

1. Val av mötesordförande

Mötesordförande, Micael von Wowern

2. Val av sekreterare och justerare av protokoll

Sekreterare Micael von Wowern samt till att justera protokollet utsågs Anneli Ask

3. Föregående mötesprotokoll, dat. 2014-10-22

Inga anmärkningar

4. Reglemente för Brukar- och anhörigrådeta. Reglementets innehåll

Inga justeringar

b. Representation i Brukar- och anhörigrådet

Rådet enades om att söka samarbete med Region Skånes motsvarighet till vårt Råd kring inflytande och delaktighetsfrågor för att få ett bredare brukar-/anhöriginflytande. John Andersson, som har kontakt med Regionens inflytande arbete, framför vårt förslag till samarbete med dem.

5. PRIO - grundkrav och Prestationsmål 2015

Hur vill brukar- och anhörigföreningarna att de ska involveras i verksamheternas PRIO arbete? Tidigare har verksamheterna presenterat färdiga förslag till brukar-/anhörigföreningarna men önskar man vara mer involverad och då tidigare i processen? Tex välkomnar verksamheterna intresseföreningarna att inkomma med tillägg till de skrivna handlingsplanerna, som ska genomföras/följas upp detta år.

Intresseföreningarna önskar diskutera på hemmaplan hur de önskar vara/bli involverade i verksamheternas PRIO arbete 2015.

Önskar någon mer av bakgrundsmaterial för att ta ställning i frågan, så kan Micael von Wowern (micael.vonwowern@ystad.se) kontaktas.

Frågan tas upp på nytt nästa rådsmöte 7 april

a. Uppföljning av handlingsplaner PRIO 2014

På Brukar- och anhörigrådets möte 2 juni ska kommunerna lämna en lägesbeskrivning om hur långt man kommit med det man skrivit i sina handlingsplaner för att tillgodose behov hos målgruppen. En rapport ska även lämnas från kommunerna rörande arbete med fler SIP (Samordnad Individuell Plan) för barn och unga.

b. Information, PRIO 2015

Micael von Wowern lämnar en kort information om årets grundkrav och prestationsmål.

Rådsmedlemmarna har även fått ut denna information via post i januari 2015.

6. Inflytande och delaktighet

a. Inkomna synpunkter till Rådet

Inga inkomna synpunkter har inkommit.

De "synpunktslådor" som Rådet godkänt delas till verksamheterna. Dessa ska tömmas inför varje Rådsmöte och alla lämnade synpunkter ska redovisas på Rådet.

Vem som tömmer och sammanställer lämnade synpunkter är inte klart. Brukarinflytandesamordnaren Maria Samuelsson ombeds arrangera detta.

b. Hur stödja anhöriga

Inom kommunerna finns personer med ett uppdrag att stödja anhöriga och inom Capio psykiatri erbjuder man anhöriga gruppverksamhet och man planerar för fler informationsaktiviteter.

Autism- och Aspergerföreningen framför att anhöriga bör involveras mer i hela behandlingsprocessen och att det finns ett behov av anhörigstöd hos fler behovsgrupper, t ex närstående med psykossjukdom.

Stödet bör kunna finnas såväl enskilt som i grupp.

John Andersson informerar om anhörigarbetet inom SHEDO och han har även tagit upp frågan på NSPH (Nationell Samverkan Psykisk Hälsa) i Malmö, där ämnet är intressant och prioriterat. Frågan om att utveckla anhörigstöd ska tas upp igen och John Andersson återkommer med mer information.

Förslag framkommer att handlingsplanerna inom kommunerna bör utökas med en strategi för anhörigstöd

Rådet föreslår att en anhörigdag bör planeras, där anhörigstöd diskuteras och frågor om rättigheter/juridik även tas upp. Maria Samuelsson föreslås få detta uppdrag

Frågan följs upp på nästa rådsmöte 7 april.

c. Brukarkonferens

Konferensen är ett samarbete mellan sydöstra Skåne, psykiatrin i Trelleborg samt kommunerna Trelleborg, Svedala och Vellinge.

Datum är den 28 februari och inbjudan har gått ut.

OM någon förening vill ha ett bord med information m m, så ska Maria Samuelsson kontaktas (maria.samuelsson@ystad.se alt ringa henne på tel 0709-477 288).

Från Tomelilla påpekas att det borde vara möjligt att anmäla sig per telefon eftersom alla inte har en dator.

d. Brukarrevision

Ambitionen är att kunna erbjuda brukarerfarna en utbildning "brukarrevisor" och därefter få uppdrag att genomföra en revision kring brukares/patienters upplevelse kring inflytande och delaktighet.

Information om detta kommer att kort lämnas på brukarkonferensen 28 februari, även en informationsdag om detta planeras.

Maria Samuelsson ombes skriva en kort lägesrapport kring "Brukarrevision".
Frågan tas upp igen nästa rådsmöte 7 april

7. Medborgarakademi

Maria Samuelsson ombes skriva en kort lägesrapport kring "Medborgarakademi".

Frågan tas upp igen nästa rådsmöte 7 april

8. Övrigta. RSMH ÖsterlenBemötande utbildning:

Föreningen framför att verksamhetsledning för psykiatrin och socialpsykiatrin i sina utvecklings- och utbildningsplaneringar förtjäna tillgodoser medarbetares behov av utbildning kring bemötande.

Skillnader i tillgång till hjälpmedel:

Föreningen vill uppmärksamma att det finns skillnader i kommunerna vad gäller tillgång till hjälpmedel för personer med psykiska funktionshinder. Man anser att det inte borde finnas skillnader!

Föreningen önskar att detta tas upp på verksamhetsledning och gärna i sammanhang där ledning för både kommun och psykiatri möts.

Arbetsterapeuter, som kan informera om hjälpmedel bör planeras in på en anhörigdag (punkt 7b)

Brukar- och anhörigrådet ställer sig bakom RSMH Österlens önskemål och ber socialnämnder/motsvarande i de sydöstra kommunerna samt Region Skånes hälso- och sjukvårdsnämnd diskutera. Rådet önskar även se en bättre tillgänglig information om vilka hjälpmedel som målgruppen kan ha nytta av.

b. SHEDO

Personligt Ombud

John Andersson har lämnat ett medborgarförslag till Skurups kommun med budskap att kommunen bör ha Personligt Ombud.

Skurups kommun är den av Sösk kommunerna som saknar Personligt Ombud.

Brukar- och Anhörigrådet rekommenderar Skurups kommun att införa ett personligt ombud i kommunen och ber Skurups kommun återkomma till Rådet med svar å önskemålet att införa Personligt Ombud.

Intervju av chef

Den 23 och 24 februari ska intervjuer ske inför anställning av chefer till psykiatri i Kristianstad.

OM någon har frågor, som man tycker ska ställas under chefsintervjuerna, meddela detta till John Andersson (john.martin.andersson@gmail.com)

Rättspsykiatri

John Andersson rapporterar från ett informationsmöte med rättspsykiatrien inför öppnande av ny rättspsykiatrisk klinik i Trelleborg (2016).

c. Psykiatri

Hösten 2015 övergår den öppna psykiatriska verksamheten från Capio psykiatri tillbaka till att drivas av Region Skåne. I samband med detta kommer även den slutna psykiatriska vården för alla sösk-kommuner skötas av psykiatri i Kristianstad. Antalet slutenvårdsplatser planeras att utökas med 17 stycken.

9. Nästa möte

Den 7 april kl 09-11 i Ystad

Till detta möte är Karin Olsson Lindström (fp) inbjuden för att diskutera Fontänhus.

10. Mötets avslutande

Ordförande avslutade mötet och tackade alla närvarande.

Medborgarförslag till Skurups kommunfullmäktige: Införande av personligt ombud för personer med psykiska funktionshinder

Verksamheten med personliga ombud är med all säkerhet det bästa och mest framgångsrika resultatet av 1995 års psykiatrireform. Efter en försöksperiod införde regeringen i maj år 2000 statsbidrag till kommuner som införde verksamheten permanent. Endast en handfull kommuner i hela Sverige står fortfarande utanför systemet.

Den humanitära vinsterna med reformen visade sig i sin tur generera enorma samhällsekonomiska vinster. Klienterna började förvärvsarbeta (kanske för första gången någonsin) eller studera; hyran betalades i tid och risken för hemlöshet minskade påtagligt; behovet av psykiatrisk akut- och slutenvård reducerades radikalt, likaså behovet av psykofarmaka; stabilare livsföring minskade riskerna för missbruk ("dubbeldiagnos"); de lotsades till rätt instans istället för att korka igen socialtjänsten med vårdfrågor eller sjukvården med socioekonomiska problem, etc, etc.

År 2006 gjorde Socialstyrelsen en utvärdering av reformen, där man kom fram till att vinsten per klient motsvarade 17 gånger kostnaden för insatsen ifrån det personliga ombudet, eller 166'000 kronor per klient och år utslaget på lång sikt. Man kan ju bara spekulera i vad siffrorna skulle bli nu, tio år efter det att utbyggnaden av verksamheten var klar.

Skåne ingick redan i försöksverksamheten och har från början legat i framkant. Främst stora kommuner har lagt ut PO-verksamheten på entreprenad hos den ideella föreningen Personliga Ombud i Skåne (PO-Skåne), vars huvudmän är RSMH (Riksförbundet för Social och Mental Hälsa) och IFS (Intresseföreningen för Schizofreni och andra Psykossjukdomar). Dessutom finns det representanter ifrån fler intresseorganisationer med i styrelsen.

PO-Skåne bedriver naturligtvis verksamheten enligt strikt företagsekonomiska principer, men den ekonomiska vinst som uppstår återinvesteras i form av kompetenshöjande insatser för personalen, inköp av kommunikativ utrustning, utveckling av IT-systemet, certifiering, information till kommunerna, etc. Det utfaller ingen generös bonus för mig som styrelseledamot i PO-Skåne varje gång vi tecknar avtal med kommunerna, istället får jag känna glädje över insikten att kommunernas socialpsykiatri kan bibehålla sin höga standard.

En tredjedel av de skånska kommunerna, främst de medelstora, bedriver PO-verksamheten i egen regi. Jag satt tidigare även med i Sjöbo, Tomelilla och Simrishamns gemensamma PO-styrgrupp (där ingår förutom ombuden socialcheferna, socialpsykiatricheferna, IFO-cheferna, verksamhetscheferna på Carema/Capio, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, samt då tidigare även jag). Skillnaden var inte dramatisk jämfört med mina erfarenheter ifrån hur Ystad kommuns PO-styrgrupp drevs, där PO-Skåne är entreprenör.

De kommunalt anställda ombuden brukar göra ett bra arbete, har nöjda klienter och får bra uppbackning ifrån den kommunala apparaten. Att verksamheten håller hög kvalitet är det absolut viktigaste, inte att den drivs i PO-Skånes regi. Jag skulle därför aldrig föreslå att PO-Skåne genom "utmaningsrätt" skulle ta över väl fungerande PO-verksamhet i strid med klienternas, ombudens och kommunernas vilja.

Enligt ett av PO-Skånes ombud är den stora fördelen med PO-Skåne att hon helt kan koncentrera sig på sina arbetsuppgifter, jämfört med tiden som kommunalt anställt ombud. PO-Skånes ombud har alla högskoleutbildning, oftast socionomer och jurister. PO-Skånes ombud har heller inga fasta kontor och inga kontorstider, utan tid och plats bestäms gemensamt av ombud och klient.

De stora privata aktörerna inom vård och omsorg har sällan visat något intresse för att driva PO-

Medborgarförslag till Skurups kommunfullmäktige: Införande av personligt ombud för personer med psykiska funktionshinder

Verksamheten med personliga ombud är med all säkerhet det bästa och mest framgångsrika resultatet av 1995 års psykiatrireform. Efter en försöksperiod införde regeringen i maj år 2000 statsbidrag till kommuner som införde verksamheten permanent. Endast en handfull kommuner i hela Sverige står fortfarande utanför systemet.

Den humanitära vinsterna med reformen visade sig i sin tur generera enorma samhällsekonomiska vinster. Klienterna började förvärvsarbeta (kanske för första gången någonsin) eller studera; hyran betalades i tid och risken för hemlöshet minskade påtagligt; behovet av psykiatrisk akut- och slutenvård reducerades radikalt, likaså behovet av psykofarmaka; stabilare livsföring minskade riskerna för missbruk ("dubbeldiagnos"); de lotsades till rätt instans istället för att korka igen socialtjänsten med vårdfrågor eller sjukvården med socioekonomiska problem, etc, etc.

År 2006 gjorde Socialstyrelsen en utvärdering av reformen, där man kom fram till att vinsten per klient motsvarade 17 gånger kostnaden för insatsen ifrån det personliga ombudet, eller 166'000 kronor per klient och år utslaget på lång sikt. Man kan ju bara spekulera i vad siffrorna skulle bli nu, tio år efter det att utbyggnaden av verksamheten var klar.

Skåne ingick redan i försöksverksamheten och har från början legat i framkant. Främst stora kommuner har lagt ut PO-verksamheten på entreprenad hos den ideella föreningen Personliga Ombud i Skåne (PO-Skåne), vars huvudmän är RSMH (Riksförbundet för Social och Mental Hälsa) och IFS (Intresseföreningen för Schizofreni och andra Psykosjukdomar). Dessutom finns det representanter ifrån fler intresseorganisationer med i styrelsen.

PO-Skåne bedriver naturligtvis verksamheten enligt strikt företagsekonomiska principer, men den ekonomiska vinst som uppstår återinvesteras i form av kompetenshöjande insatser för personalen, inköp av kommunikativ utrustning, utveckling av IT-systemet, certifiering, information till kommunerna, etc. Det utfaller ingen generös bonus för mig som styrelseledamot i PO-Skåne varje gång vi tecknar avtal med kommunerna, istället får jag känna glädje över insikten att kommunernas socialpsykiatri kan bibehålla sin höga standard.

En tredjedel av de skånska kommunerna, främst de medelstora, bedriver PO-verksamheten i egen regi. Jag satt tidigare även med i Sjöbo, Tomelilla och Simrishamns gemensamma PO-styrgrupp (där ingår förutom ombuden socialcheferna, socialpsykiatricheferna, IFO-cheferna, verksamhetscheferna på Carema/Capio, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, samt då tidigare även jag). Skillnaden var inte dramatisk jämfört med mina erfarenheter ifrån hur Ystad kommuns PO-styrgrupp drevs, där PO-Skåne är entreprenör.

De kommunalt anställda ombuden brukar göra ett bra arbete, har nöjda klienter och får bra uppbackning ifrån den kommunala apparaten. Att verksamheten håller hög kvalitet är det absolut viktigaste, inte att den drivs i PO-Skånes regi. Jag skulle därför aldrig föreslå att PO-Skåne genom "utmaningsrätt" skulle ta över väl fungerande PO-verksamhet i strid med klienternas, ombudens och kommunernas vilja.

Enligt ett av PO-Skånes ombud är den stora fördelen med PO-Skåne att hon helt kan koncentrera sig på sina arbetsuppgifter, jämfört med tiden som kommunalt anställt ombud. PO-Skånes ombud har alla högskoleutbildning, oftast socionomer och jurister. PO-Skånes ombud har heller inga fasta kontor och inga kontorstider, utan tid och plats bestäms gemensamt av ombud och klient.

De stora privata aktörerna inom vård och omsorg har sällan visat något intresse för att driva PO-

Välkommen till Ystads Saltsjöbad: Inflytandedag den 28 februari

DIN ÅSIKT ÄR VIKTIG FÖR OSS

Vad är inflytande och delaktighet för dig? Hjälp oss reda ut begreppen.

Kommuner och landsting har länge arbetat med frågan kring inflytande för människor med psykisk ohälsa. I sydöstra Skånes fem kommuner tillsammans med kommunerna Trelleborg, Vellinge och Svedala samt inom Psykiatri Skåne, har man tagit steget att anställa personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa att arbeta med dessa frågor. Historiskt sett har professionen haft lite av monopol på dessa frågor. Nu vill vi ha hjälp av dig med egen erfarenhet av psykisk ohälsa.

Vi som behöver din hjälp är:

- **Maria Samuelsson**, brukarinflytandesamordnare i de sydöstska kommunerna, Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Tomelilla och Ystad
- **Fredrik Thyberg**, inflytandekoordinator, psykiatri i Trelleborg och kommunerna Trelleborg, Vellinge och Svedala

Vi vill samla in synpunkter från alla med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Tillsammans ska vi få igång en diskussion kring inflytande och delaktighet. Vi kommer att varva information och diskussioner.

Datum: Lördag den 28e februari

Tid: 10.00-16.00, registrering och kaffe from 9.30

Plats: Ystads Saltsjöbad, Saltsjöbadsvägen 15, 271 39, Ystad.

Vi bjuder på lunch och fika

Deltagandet är gratis men antalet platser är begränsat.

Bindande anmälan senast lördag den **21 februari**:

maria.samuelsson@ystad.se eller

fredrik.thyberg@skane.se

Vid anmälan ange: Namn, epost, kommun och eventuell specialkost.

Om du inte kan komma men ändå vill lämna dina synpunkter skickar dem till en av ovanstående mejladresser.

Ett samarbete mellan:

Kommunerna Ystad, Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Tomelilla, Trelleborg, Vellinge, Svedala och psykiatri i Trelleborg.